

MUZEUM „POD CZOŁGIEM”

Muzeum czynu Zbrojnego na osiedlu Górali 23 istnieje od lat. Jest to unikalne muzeum, w którym zgromadzone są głównie osobiste pamiątki hutników, kombatantów walczących w Legionach Piłsudskiego, w Powstaniu Wielkopolskim, w Powstaniach Śląskich, w wojnie bolszewickiej oraz w II wojnie światowej. Choć zgromadzone tu zbiory mają ogromną wartość, a związane z muzeum osoby ciekawą historię, muzeum przeżywało ostatnio kryzys. Dopóki kombatanci mogli liczyć na pomoc Kombinatu Metalurgicznego nie było większych problemów. Jednak ostatnio sytuacja stała się na tyle trudna, że muzeum otwierano sporadycznie.

Ekipa pana Jerzego Ridana – z kamerą Krzysztof Ridan, z mikrofonem Marek Nawracaj – filmowała otwarcie dla Kroniki Nowohuckiej.

Tygodnik

Śr. nakład 12000 egz.

Zasięg lokalny

RATUNEK

Na ratunek muzeum pospieszyło Partnerstwo Inicjatyw Nowohuckich. Powstałe z myślą o Nowej Hucie i jej mieszkańcach Partnerstwo ubiegało się o fundusze unijne. Stworzo-

rozpoczęcie codziennej działalności muzeum. Dzięki bowiem Małopolskiej Fundacji „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego”, dzięki Stowarzyszeniu Pomocy Socjalnej Gaudium et Spes oraz dzięki Part-

Ksiądz Kazimierz Klimczak poświęcił otwarte muzeum.

ny został projekt „Nowa Huta-Nowa Szansa”, który w 2004 roku został zakwalifikowany do realizacji w ramach unijnego programu Equal. Projekt powstał jako odpowiedź na sytuację na rynku pracy, gdzie dyskryminuje się m.in. osoby niepełnosprawne, czy takie, które od dawna pozostają bez pracy. Equal znaczy równy i takie założenia mieli twórcy projektu, aby wyrównać szanse na nowohuckim rynku pracy. Wchodzące w skład partnerstwa Stowarzyszenie Pomocy Socjalnej Gaudium et Spes dzięki pozyskanym funduszom może zatrudnić młode bezrobotne osoby niepełnosprawne, które będą zajmowały się muzeum, oraz oprowadzały zwiedzających.

OTWARCIE

4 lipca 2006 w Domu Kombatanta na osiedlu Górali nastąpiło uroczyste

nerstwu Inicjatyw Nowohuckich od tego dnia muzeum otwarte będzie od wtorku do piątku, w godz. 10–16. Podczas uroczystości nastąpiło poświęcenie muzeum, którego dokonał ks. Kazimierz Klimczak. Głos zabierali licznie zgromadzeni goście oraz gospodarze spotkania. Wszyscy oni zgodnie wyrażali nadzieję, że Muzeum Czynu Zbrojnego stanie się miejscem częstych odwiedzin całych nowohuckich rodzin. W sposób szczególny stawiali na młodzież, mając nadzieję, że dzięki takim miejscom jak Muzeum Pod Czołgiem wzrośnie poziom historycznej wiedzy młodych ludzi, a tym samym świadomość własnych korzeni.

ZASOBY

Muzeum ma je ogromne. Jak powiedział prezes małopolskiej Fundacji „Dom Kombatanta RP – Muzeum

Czynu Zbrojnego” Sławomir Pietrzyk – *Muzeum nasze nie ma odpowiednika w Krakowie, Małopolsce i myślę że również w Polsce. Zgromadzone tutaj zbiory nie są zbiorami bezimiennymi, to zbiory spersonifikowane. Przy każdym eksponacie w naszym muzeum, każdym mundurze, broni znajdują się fiszki informujące, kto posługiwał się tą bronią czy też, kto walczył w tym mundurze. Część z tych osób już od nas odeszła, ale niektórzy z nich ciągle są wśród nas. Świadomie piszę tu o zasobach a nie o zbiorach Muzeum, dlaczego? Zbiory to eksponaty, ale nasze nowohuckie Muzeum ma do zaoferowanie znacznie więcej, chodzi tu o osobisty kontakt z ludźmi, którzy przeżyli II wojnę światową, dla których wojna to nie jest odległa historia, ale kawałek ich życia. Dzięki ich obecności, możliwe będzie zrealizowanie pomysłu, jakim są...*

**LEKCJE HISTORII
W MUZEUM**

Otwarcie Muzeum przypadło w okresie wakacji, jednak już od września planuje się tu przeprowadzanie lekcji historii. Zamiarem gospodarzy tego miejsca jest zapraszanie całych klas po to, by młodzież nie tylko obejrzała zbiory Muzeum, ale również mogła spotkać się z ludźmi, którzy przeżyli trudny i okrutny czas II wojny światowej. Nie ma przecież lepszej lekcji historii, niż spotkanie z kimś, kto jest jej częścią. Dodatkowo wspomnienia osób, które przeżyły II wojnę światową zostały nagrane, aby nawet za kilkanaście czy kilkadziesiąt lat mogły być odtwarzane. Pomysłodawcy „żywych lekcji historii” wyrazili nadzieję, że to przedsięwzięcie wpłynie na poziom świadomości narodowej młodzieży nowohuckiej, poszerzy ich wiedzę z zakresu historii Polski. A być może dla kogoś taka lekcja stanie się początkiem życiowej pasji...

ZBIORY MUZEUM

W muzeum znajdują się nie tylko zbiory z okresu II wojny światowej. Przed 4 lipca gospodarze dokonali zmiany ekspozycji, stąd można poniekąd mówić o nowym muzeum, w sensie wyeksponowania nowych treści. Okazuje się bowiem, że wśród hutników lat 50. byli legionieści, z tego okresu muzeum posiada wiele

Tygodnik

Śr. nakład 12000 egz.

Zasięg lokalny

eksponatów, m.in. sztandar z drzewcem, na którym znajduje się gwóźdź z nazwiskiem żony Piłsudskiego Wandy, poza tym czapka i mundur legionisty. Wśród pracowników Huty im Lenina byli również powstańcy wielkopolscy, śląscy. To z ich prywatnych zbiorów powstało muzeum. Można tu również obejrzeć cenne pamiątki po światowej sławy lotnikach związanych z Nową Hutą. W jednej z muzealnych gablot zobaczyć można kombinezon lotniczy, skórzaną bluzę, lotniczą czapkę i laryngofon oraz wiele innych przedmiotów pochodzących z wyposażenia pilota Tadeusza Arabskiego, który przez wiele lat pracował w Kombinate Metalurgicznym.

Prawdziwą perełką nowohuckich zbiorów są eksponaty pochodzące z okrętu podwodnego „Sęp” Polskiej Marynarki Wojennej. Są to: koło sterownicze, żyroskop kierunkowy, ster głębinowy, manometr zanurzenia, jak również elementy stroju marynarskiego. Eksponaty te wzbudziły zainteresowanie Muzeum Marynarki Wojennej, telefonowano z Gdyni z pytaniem o możliwość wypożycze-

nia (na szczęście nic nie udało im się wskórać i elementy wyposażenia „Sępa” można oglądać codziennie w naszym nowohuckim muzeum)

SŁÓW PARĘ O CZOŁGU

Stojący przed Muzeum Czynu Zbrojnego czołg jest nie tylko jednym z jego eksponatów, stał się symbolem muzeum. Nasz nowohucki Rudy 102 (IS-2), to czołg produkcji radzieckiej. Jego ciężar to 46 ton, pancierz ma grubość 20-1600 mm. Moc silnika 520 KM. Prędkość 37 km/h, zasięg 240 km. Załoga liczyła 4 żołnierzy. Wyposażenie 1 działko 120 mm, 1 karabin maszynowy przeciwlotniczy 12,7 mm, 3 karabiny maszynowe 7,62 mm. IS-2 zostały przydzielone do II Armii WP z początkiem 1945 roku. IS-2 zniszczył 3 samochody pancerne i 1 działko

przeciwlotnicze. W okolicach Budziszyna unieszkodliwił 3 czołgi wroga, w tym dwie Pantery. W czasie walk w wyzwaniu Częstochowy zniszczył także 2 działa polowe i jeden samochód pancerny. Po zakończeniu wojny czołg służył do szkolenia żołnierzy. W dniu 26 stycznia 1969 roku czołg został przekazany kombatanom z Nowej-Huty.

Dzisiaj jest on symbolem Muzeum, a przy okazji jego ponownego otwarcia doczekał się renowacji. Na spotkaniu 4 lipca Dyrektor Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie Krzysztof Radwan złożył oficjalną obietnicę sfinansowania odnowy czołgu.

ZAMIAST PODSUMOWANIA

Wyrażę tylko nadzieję, że Muzeum Czynu Zbrojnego spełni należycie swoje zadanie, połączy środowisko kombatanckie i nowohucką młodzież. Zarówno tę, która będzie tu pracować (czyli osoby niepełnosprawne) jak i uczniów nowohuckich szkół. Może właśnie dzięki temu miejscu uda się stworzyć więź między tym co było a tym, co jest.

Wszak każdy człowiek ma swoje korzenie i odciąć się od nich nie sposób... Aż chce się powtórzyć za Asnykiem

„...ale nie depreczcie przeszłości
ołtarzy,
choć macie sami doskonalsze
wzniesić
na nich się jeszcze święty ogień
żarzy
i miłość ludzka stoi tam na straży
i wy winniście im cześć.”
Tak, my...
my młodzi.

Serdecznie zapraszam wszystkich do Muzeum Pod Czołgiem, a już we wrześniu osobiście sprawdzę czy ruszyły „żywe lekcje historii”.

Aga

Tygodnik

Śr. nakład 12000 egz.

Zasięg lokalny

